

ת"פ 29877/07/20 - נפגעי העבירה נגד עמיר הוד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 29877-07-20 מדינת ישראל נ' הוד ואח'

בפני כבוד השופט עמי קובו
המבקשים:
נגד
המאשימה: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז מרכז
ע"י עו"ד דודי ענבר
נאשמים

1. עמיר הוד ע"י עו"ד דפנה וינברג
2. ויקטור זגדון ע"י עו"ד ניר רהט
3. שמואל בדש ע"י עו"ד ניר לזר

החלטה

רקע

1. בקשה מטעם נפגעי העבירה, לעיון חוזר בהחלטתי שלא לפסול את עצמי ממתן גזר דין בעניינם של הנאשמים.
2. הנאשמים הורשעו במסגרת הסדר טיעון, לאחר הליך גישור שהתקיים לפניי. הנאשם 1 הורשע בשתי עבירות של גרימת מוות ברשלנות לפי סעיף 304 בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובעבירות נוספות. הנאשמים 2 ו-3 הורשעו בעבירות של מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(5) לחוק, ובעבירות נוספות. במסגרת הדיון שהתקיים ביום 14.11.22 הוצג הסדר הטיעון אשר לא כלל הסכמה לעונש בעניינו של הנאשם 1, וכלל הסכמה לעונש בעניינם של הנאשמים 2-3. לאחר מתן הכרעת הדין וקביעת מועד לטיעונים לעונש, עתר ב"כ נפגעי העבירה (בני משפחת המנוח), לפסילת המותב מגזירת הדין בעניינו של הנאשם 1, וזאת בטענה כי אין זה ראוי שהשופט המגשר, אשר נחשף לטיעוני הצדדים בנוגע לראיות, יגזור את הדין. בהחלטה שניתנה בדיון (להלן: "**ההחלטה**") קבעתי כי דין הבקשה להידחות. הבהרתי כי במסגרת הליך הגישור בעניינו של נאשם 1 לא התקיים גישור בנוגע לענישה, סוגיית הענישה כלל לא עלתה לדיון וממילא לא הבעתי דעה כלשהי בנושא זה ואף הצדדים לא פרסו בפניי את טיעוניהם בנושא. הוספתי כי אכן התקיים דיון בגישור בנוגע לקשיים ראיתיים, אך בהתאם לנוהל נשיאת בית המשפט העליון בנושא גישור פלילי בבתי המשפט מיום 1.6.2021 (להלן: "**נוהל הנשיאה**"), לא קיימת עילת פסלות.

הבקשה לעיון חוזר מטעם נפגעי העבירה

3. ביום 27.11.22 הגישו נפגעי העבירה בקשה לעיון חוזר בהחלטה (להלן: "**הבקשה**"). במסגרת נימוקי הבקשה נטען כי ההחלטה שניתנה בהסתמך על נוהל הנשיאה היא שגויה כיוון שהנוהל חל אך מיום 1.6.21, בעוד שהליך הגישור בתיק זה נפתח בחודש ינואר '21, ולפיכך הנוהל לא חל לגביו. כן נטען כי בנוהל עצמו נקבע כי לצדדים זכות שמורה להעלות במקרים המתאימים טענה כי בנסיבות המקרה הקונקרטי מתקיימת עילת פסלות מהעילות המנויות בסעיף 77א בחוק בתי המשפט. לשיטת המבקשים, הם רשאים לעתור לפסילה בהתאם לחוק, מפני שבית המשפט שמע את דברי בני משפחת נפגעי העבירה בדיון והכריע בבקשתם, ומכאן שהם בגדר "בעלי דין". כן נטען כי

קיים חשש למשוא פנים, בשל העובדה שבית המשפט שמע ביחידות את ב"כ הנאשמים, ולקח חלק פעיל בהבאת הצדדים להסדר טיעון, תוך שנחשף ואף גילה דעתו ביחס לקשיים בהוכחת כתב האישום המקורי.

עוד נטען כי החשש למשוא פנים מובנה בתוך הליך הגישור, ולא בכדי הליך הגישור מתנהל בפני שופט שלא ישמע את התיק. קיים חשש שכל המידע שאליו נחשף השופט המגשר ישליך על גזירת עונשו של הנאשם לקולה. קביעת בית המשפט כי לא נדונה בגישור שאלת עונשו של הנאשם 1 אינה נכונה, שכן הליך הגישור כולו נסב סביב שינוי סעיף האישום כולו באופן אשר משפיע על העונש.

תגובת בעלי הדין

4. בעלי הדין כולם עתרו לדחות את הבקשה. ב"כ המאשימה, עו"ד דודי ענבר, טען כי הגם שבית המשפט לקח חלק בדיוני הגישור בתיק, הרי שהמוטב לא הביע את עמדתו בעניין העונש ובפרט עונשו של הנאשם 1, ומלכתחילה נועד הטיעון בעניינו של הנאשם 1 להיות "פתוח". גם כאשר ביקש הנאשם 1 לשמוע את עמדתה העונשית של המאשימה, נמנע בית המשפט מלגשר בעניין זה והפנה את הצדדים להידבר ביניהם.

בנוסף טענה המאשימה כי במעמד הגישור רשאי בית המשפט לקיים דיון במעמד צד אחד, כפי שהתרחש במקרה זה. קיום דיון כזה נעשה כדבר שבשגרה, כך שלא ניתן לקבל את הטענה לפיה עצם קיום הדיון במעמד צד אחד יוצר חשש ממשי למשוא פנים.

הצדדים התייצבו לדיון ביום 14.11.22 כאשר מרב פרטי ההסדר הוסכמו ביניהם מבעוד מועד בעקבות פגישות מו"מ שנערכו ביניהם, והדיון בגישור אך "סגר" את הפרטים האחרונים והקטנים שנותרו במחלוקת. משפחות נפגעי העבירה ובאי כוחם לא נכחו מעולם באולם בית המשפט בעת דיוני הגישור ולא נטלו בהם חלק.

משפחות נפגעי העבירה אינן צד פורמאלי להליך הפלילי וספק רב אם ביכולתן לבקש פסלות המוטב ובקשה לעיון חוזר בעניין זה היא פרוצדורה משפטית שאינה קיימת בחוק. העובדה שבית המשפט מצא לנכון במעמד הדיון לשמוע את אביו של המנוח, מפאת הרגישות והכבוד כלפיו, אינה הופכת את נפגעי העבירה לצד בהליך. שמיעת אדם באולם בית המשפט אינה מקנה לו זכויות נוספות שאינן מצויות בחוק נפגעי העבירה.

5. ב"כ הנאשם 1, עו"ד דפנה וינברג, טענה כי יש לדחות את הבקשה, ראשית מן הטעם שהבקשה אינה עומדת בתנאים המצדיקים בקשה לעיון חוזר, שכן לא חל שינוי נסיבות מאז ניתנה ההחלטה. אף שהמבקש טען שנפלה טעות בהחלטת בית המשפט בכך שביסס את החלטתו על נוהל נשיאת בית המשפט העליון שלא היה בתוקף במועד בו החל הליך הגישור, הרי שנוהל הנשיאה עיגן הלכה פסוקה שנקבעה קודם לכן, ומשכך אין בנוהל ובמועד תחולתו כדי לשנות מההחלטה.

הזכות לטעון טענת פסלות שמורה ל"מי מהצדדים" ובמקרה זה נפגעי העבירה אינם צד להליך ואינם בעלי מעמד להגיש בקשות.

דיוני הגישור התקיימו בהקשר לסעיפי העבירה, ובית המשפט נמנע מלהביע דעה או להעיר הערה כלשהי לעניין העונש, ובכך אף החמיר מעבר להלכה הקובעת שלא כל הערה שמעיר שופט לעניין העונש די בה להקים עילת פסלות.

6. ב"כ הנאשמים 2 ו-3 עוה"ד ניר רהט וניר לזר, ביקשו אף הם לדחות את הבקשה.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים שוכנעתי כי יש לדחות את בקשת נפגעי העבירה לעיון חוזר, וזאת מן הטעמים הבאים:

ראשית, נפגעי העבירה, בני משפחת המנוח, אינם בגדר "בעל דין" כנדרש בחוק. סעיף 77א' (א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 קובע כי "שופט לא ישב בדיון אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט". כאמור לעיל, נפגעי העבירה אינם בגדר "בעל דין", וזאת על אף מעמדם החשוב והמשמעותי בהליך הפלילי, בהתאם לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001. מכאן, ספק אם קיימת להם זכות להגשת הבקשה. מובן הדבר ששמיעת אביו של המנוח במעמד הדיון בו הוצג הסדר הטיעון, מתוך כבוד למנוח ולמשפחתו, אינה מקנה לנפגע העבירה מעמד של בעל דין, אשר לא הוענק לו בחוק. ניתן להכיר בטענת פסלות מטעם מי שאינו בעל דין רק במקרים חריגים ונדירים שבהם גלוי וברור שלבעל הדיון יש עניין שלא להעלות טענות פסלות הנסמכות על עילה מוצדקת. ברם, המקרה הנוכחי אינו נמנה עם אותם מקרים (ראו בג"ץ 1622/00 **יצחק נ' נשיא בית המשפט העליון**, פ"ד נד (2) 54, 61 (2000), וכן יגאל מרזל, **דיני פסלות שופט**, עמ' 62-63 (2006)).

8. שנית, לא קמה עילה לעיון חוזר בהחלטה. על פי החוק, לא קיים הליך של עיון חוזר על החלטה בעניין פסלות, אלא קיים מסלול ערעור ייחודי (ראו ת"פ (מחוזי ת"א) 16512-08-17 **גודובסקי נ' מדינת ישראל** (15.4.18)). אף אילו ניתן היה להשיג על החלטת פסלות בדרך של עיון חוזר, הרי שהדבר היה אפשרי רק בהינתן אחד מאלה - שינוי נסיבות מהותי מאז ניתנה ההחלטה המקורית או במקרים בהם נפלה טעות ברורה בהחלטה (ראו החלטה כב' הנשיאה מ' נאור בע"פ 2392/17 **גריב נ' מדינת ישראל** (21.5.17) בנוגע לעיון חוזר על ערעור פסלות). במקרה הנוכחי לא התקיימה אף אחת מהעילות: לא חל שום שינוי נסיבות מאז ניתנה ההחלטה, ואף לא שוכנעתי כי נפלה טעות בהחלטה.

9. שלישית, באשר לטענה כי נוהל הנשיאה אינו חל מפני שהגישור החל בטרם כניסתו לתוקף של הנוהל, הרי שנוהל הנשיאה בסוגיה זו עיגן את ההלכה הפסוקה שנקבעה עוד קודם לכן על-ידי כב' הנשיאה א' חיות בע"פ 8360/19 **זיסמן נ' הסנגוריה הציבורית** (18.3.20) (להלן: "**הלכת זיסמן**"). מכאן, שאין כל רלוונטיות למועד כניסתו לתוקף של נוהל הנשיאה.

10. רביעית, ולגופו של עניין, באשר לטענה לחשש ממשי למשוא פנים בשל החשיפה לטענות הצדדים במסגרת הליך הגישור, הרי שההחלטה ניתנה על פי הלכת זיסמן, אשר כאמור לעיל עוגנה בהמשך בסעיף 22 לנוהל הנשיאה, שם נקבע כי במקרים בהם גיבשו הצדדים במסגרת הליך הגישור הסדר טיעון, ככלל יוותר הדיון לפני אותו המותב, אשר יקבל את הודאת הנאשם, יכריע את דינו, ישמע את הטיעונים לעונש ויגזור את הדין. זאת בכפוף לזכות השמורה למי מהצדדים להעלות במקרים מתאימים טענה כי בנסיבות המקרה הקונקרטי מתקיימת איזה מעילות הפסלות המנויות בסעיף 77א לחוק בתי המשפט.

במקרה הנוכחי הליך הגישור בעניינו של הנאשם 1 עסק בסוגיית העבירה שתיוחס לו במסגרת כתב האישום המתוקן ולא נשמעו טיעונים לעניין העונש שיוטל עליו במסגרת גזר הדין. הליך הגישור לא עסק בעונש הקונקרטי שיוטל על הנאשם 1, וממילא לא הבעתי בו דעה כלשהי לעניין זה. לפיכך, לא קיים כל חשש למשוא פנים בגזירת דינו של הנאשם 1.

בכל הנוגע לנאשמים 2-3, בקשת הפסלות מלכתחילה לא נגעה אליהם, וכך גם ההחלטה, ומכאן שאין עילה לעיון חוזר.

11. בנסיבות אלה, **אני דוחה את הבקשה לעיון חוזר.**

מזכירות בית-המשפט תמציא העתק ההחלטה לצדדים ולב"כ המבקשים.

ניתנה היום, כ' כסלו תשפ"ג, 14 דצמבר 2022, בהעדר
הצדדים.